

મહુ!

મહુ!!

આ ધમાલ શેની છે?

ભાઈલાલની
ભંજગડેની.

હાહરે.

શું સદો શું આન્ડીયો, શું ગાંભે શું ખ્યાર,
વાંચે જે કોઈ વીરલો, કરે વખાણ હાપાળ.

પ્રકાશક: -

ભાઈલાલ દેશાઈભાઈ પટેલ નિવાસી કરમસદ
હાલ મુકામ ગોપીપુગ લીમડીકુઈ—મુરત.

"જૈન વિજય" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં મુલયંદ કસનદાસ
કાપડીયાએ છાપ્યું. ખપાડીયા ચકલા—મુરત.

આવૃત્તિ ૧ લી

પ્રત. ૪૦૦૦

સંવત ૧૯૭૨

ઇ. સ. ૧૯૨૦

હીંમત દાહ આને.

વાંચો વંચાવો.

સુરત લિધાપીઠ પ્રકાશન
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ અમે ભાલ દ્યો.

વહેલો તે પહેલો

ચંપાની કળી.

મહેરબાન સાહેબો, આ	ફક્ત જેમ બને તેમ જલદો
અમારી નાની ચોપડી નામે	જે આનની ટીકીટ ખીડી
ચંપાની કળી ફક્ત એકજ	મંગાવી લેવા ખાસ વિ-
વખત વાંચવા ભલામણ છે.	નંતી છે.

કમર કસી તૈયાર રહેશો, બહાર ગામ ખાતે ચોપડી
વેચનારા એજન્ટો જોઈએ છીએ, અથવા તો નોકરની પત્ર
જરૂર છે. ઉમેદવારે જાતે મલબુ અગર તો નીચે મુજબ
પત્ર લખવો. પગાર લાભકાત મુજબ આપીશું.

ભાઈલાલ દેશાઈભાઈ પટેલ.

ગોપીપુરા-લીમડીકુઈ,

સુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૪૮ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ રૂ. ૨૫૦૦૦ શેની હે?

વિષય ૬૦૧૧

શું ! લેખક શોખીતા છે કે શું !

ગઝલ

મેં ઘરમાં બેઠીને પૂછ્યું આજે જવું છે નાટકમાં,
ટીકીટ લીધી છે એરચેન્ડાની કેમ આવી શકે તું સાથમાં.
કાટ પાટલુન ને કાલર સાથે હું પોશ્વજનથી ચાલોશ,
ફેન્ડી સાડી પોશ્વજ સાથે લમીનો તુજને આપીશ.
બેઠમાં ખુશસુરત બધા છે સીમેરી તેરી સારો,
દેશી કંમ્પનિના એકટરોની શું ખુશીની બચીશરી.
પંકાતી ઇન્ડીઆમાં બંરે મુંબઈમાં મથક મોટું,
ત્રીજી બ્રાંચ બરોડે મહાલે સુરતમાં નંમ્બર હેટું
આ પ્રમાણે દેશી કંમ્પની આજે અહીં પધારી છે,
ટીકીટ રીઝર્વડ મેં જલદી લીધી એ કંમ્પની જહું સારી છે.
મેં જોયું મેં દીઠું એવું ઓડીયન-સ ધણું બરાથ છે,
દીઠું તે ડાકોરજી જલજી તુરત રીઝર્વડ કરાવે છે.
બીજામાં બે જલદી વાગે સ્ટેન્ડર્ડ ટકાવ પુરો કરે,
દેશરૂપી નિશાન ફરકાવ્યું કેમ કામ કમાવ ન કરે.
પ્રિયા ચુકો શું બેવા લાવો સ્વર્ગ સમાન સપના બળે,
આતુર છે આ લીમડું મારું આજ રાતના નવ વાગે.
કેમ પ્રિયા તો વિચાર લીધો ચુકતો શું બેવા લાવો,
પરતાતો પાછળથી મોટું મેવો મીઠો છે આવો.

ધન્ય જનતા કેમે પ્રાપ્ત થઈ રહ્યાં આવાં પેલાં દરીયાં,
 કંઈપણીમાં પ્રખ્યાતી કીધી કર્યાં કર્મ તે તો દરીયાં.
 અધા જન અરબડીઆ ખાતાં સુધી નામ દીવાના યાત્ર,
 અધા બહીકારી જોવા માટે પ્રશુ બજન એ પ્રિતે ગાય.
 વાંઝીયાને જો પુત્ર મળે તો અધાને આંખો આવે,
 પ્રશુ પ્રશુ આ નાટકશી સ્વર્ગ જોવાને તે આવે.
 લક્ષ્મી શોખથી પુજને કહું છું હું બજારે જાઉં છું,
 સોનાના દાગીના સાથે ફેન્સી ફેસ અહીં લાવું છું-
 સતિ પતિ આલીંગ બની છે સુધી લીધાં પતિ વચનો,
 દીવાનો સમજાવે સારં લખ્યાં બાધલાલનાં વચનો.

સતિ સ્વામીને બોધ કરે છે.

ગમલ

પૂછો પંડિતને જઈ પોથીમાં લખ્યા લેખ શું છે કેવા,
 રોજ હોતે બહાર બટકવું લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 લાલકારી સોખલ છોડી દોસ્ત બનાવ્યા મોજલા,
 નાટક સાટક ક્યાં સારાં લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 આજે બહોંયાં કહે તહીંયા બેજ પંધો ચલાવ્યો છે,
 પોતાવું છોડીને બમવું લખ્યા લેખ શું છે એવા.

પૂન્ય પરમાર્થે હોડી દાણુ લક્ષ્મીને દેવવો હા,
 ઇન્દ્રનાથ બે હાથ કરવાને લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 હસી કરી ઉઠાવો જમને કંથ કણુ માને માર,
 હારાને દુઃખી કરવાને લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 પૈસા વીન પસુ સમ જાણો છળ્યું વૃથા ગુમાવો છે,
 આ પૈસાનું પાણી કરવા લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 ધરમ જતાવે ધોરણ મોટું પિયુ પાછળ પડ્યો તેની,
 આવાં પુરાં કામ કરવાને લખ્યા લેખ શું છે એવા,
 આ સાથે આ જોડું કરતાં ફરતા રોજ બપોરે રાખી,
 રોજ ખીસાને ખાલી કરવા લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 છુટ કોલર ને બાન્ડી વગર રચામી શું પડે નહિ એન,
 ખાલી ઠાઠ જતાવી ફરવું લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 લક્ષાધીને લડકો આળ્યો લાડ કરે ધરમાં બારે,
 આ પ્રમાણે થનથન કરવા લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 પૈસા ખૂટે દીકરી વેચી સટો કરવો બીડી હામ,
 કરમ કરાવે કાણું મોટું લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 મરીમડા ગોશાં ખાએ છે પડકા મારે છે વીરો,
 જોન્ટલમેનેને કહેવું નહિ એ લખ્યા લેખ શું છે એવા.
 પાંચ પચીસ કે પચાસ વર્ષમાં આ આયુષ્ય જમશે તૂટી,
 આઠઠાલ પૂરે બચાબાચને લખ્યા લેખ શું છે એવા.

સરાખી શંકરભાઈ.

ગઝલ

સરાખ પીતાં શંકરભાઈ જોવા પીઠામાં પધાર્યા છે,
 શું ચકરમાં ચઢે હોસથી તે સધળું દર્શાવ્યા છે.
 જોટલ જેની હૃદ જતાવી મલાસ બરી મટકાવ્યા છે,
 નીસાથી ચક્રચુર ખનને શું રંગમાં આવ્યા છે.
 જૈરી ધરમાં વાટ જુએ છે ક્યારે આવશે પ્રાણપ્રાધાર,
 સેલ કરવાને ભાઈ પધાર્યા સુખે મજશે શ્રી ગોપાળ.
 શંકરભાઈ પીઠેથી ચાલ્યા રસ્તામાં અરબડીયાં ખાય.
 એક માટીડો સામે આવ્યો તાડી પી ચકલાની માંચ.
 તાડી વાળે દમ ખતાવ્યો સરાખી ઝેલાં શું ખાય,
 ધાંધલ કીધું રસ્તા વચ્ચે લોક જોવા સૌ આવ્યા માંચ.
 જાંને જણા ત્યાંથી ચાલ્યા વાદ કરે એક ખીજથી,
 નીસામાં અરબડયાં ખાતાં શું ઉચારે મુખમાંથી;
 સરાખીએ શોક ખતાવ્યો જાવું છે રંડીને ઘેર,
 પાંચ પચીસ કુરબાન કરીને શાખ માણુશું આણી લેર.
 જા પાછો પ્રાસેથી મારી નથી સામ્રામ તારું કામ,
 લોકો સધળા જુએ તમારા શું કરવાને બીડે હામ.
 તાડીખાંચે સોગન લીધાં કે આવું સાથે તારી,
 ધીક જીવું જણાશે જગમાં લોક કરશે હોંસીવારી.

સરાખીએ માર કહને તમાર મારી તાણીને,
 વીર પુરુષ આ તાડીખાને શું કહીએ બાધ નાણીને.
 લખ કપી જન્ને લાગ્યા મંટરમાં લખદાયા છે,
 પેલીસ આવી પાસે ઉભા તે દ્રષ્ટે મેં ભાળ્યા છે.
 તાડીખાંબાધ છટકી ચાલ્યા સરાખી સપડાયા છે,
 માર મારે છે સીટીવાળા કહો કરવા શું પાર છે.
 સરાખીએ દમ બતવ્યો છેડ કહું છું હું તુજને,
 પાંચ પંદરની રાજી ખોસે શું હેરાન કરે મુજને,
 સીટી વળો સમજ્યો સાઈં બાળુમાં ખોલાવે છે,
 આંખોથી ઇસારો આપી રૂપીયા પાંચ પકાવે છે.
 સરાખી આમળમાં ચાલ્યાં ગાડી એક મંગારે છે,
 હાથે પકડી લીધી બાળા ગાડી પુર ચલાવે છે.
 નીસામાં ચક્ર્યુર બનેલા સગખી કરે શું કામ,
 બાઈલ લ લખવું બંધ કરે છે હવે નથી એ માઈં કામ.

મંજેરી ગખાભાધ.

ગઝલ

માંજમાં ગખાભાધ નખા ચલમ બનાવી પુરી તોર,
 શીવ બોળાનું નામ લખને લખી રહ્યો છું આણીખોર.
 માંજે પીને માવા લખ્યા ધ્યાન ડગ્યું કુંવારો છું,
 ખીસા ખાલી રહે છે મારા પગ્યો ક્યારે લવનિા છું.

ઇજ્જત, મારી સારી, આમે પ્રિયાનું દુઃખ બારે છે,
 છપો માંને ધરમાં પીતો અચરત ત્યાં એક બાળે છે.
 ઝરખો સામે છે સુંદર બાળા બાર વરસની ખડી,
 ગંજેરીએ પ્યાન દધને દ્રષ્ટી સામે રાખી કરી.
 બાન ગંજેરી જુઠ્યા બારે વિચાર થયે। બોલવું અહીં,
 પ્રીત લગાડી પ્યારી સાથે મેજ ઉડાવવી બારી સહી.
 નોકરીથી નવરાસ મળે નહિ આખો દીધરમાં આડવું,
 આ પ્રમાણે હાર્મ આદ્યું કહે। અમારે શું કરવું.
 અખળાના શા વિચાર ઉપજ્યા તે દીલથી સમજાવું નથી,
 ચટપટી લાગી જે ચીતમાં ધરમાં રહેવું ગમતું નથી.
 ખડી ખડી જરખે બાળે અખળા ધર ઉપાડું છે,
 આંખ મીચીને જોવું મળે એમ કરવું તે પાડું છે.
 આ વિચાર ગંજેરીનો છે પ્રિયા ફેશન બતાવે છે,
 ફેન્સી સાડી પોશકા સાથે ટ્રેસ ઉભી સખવે છે.
 હેન્ડ કર ચીકને હાથમાં રાખી છત્રી કરમાં લીધી વળી,
 રોટલીંગ સાથે બુટ ચઢાવી ચરમાં આંખે લીધાં ધરી.
 ફેશનમાં અખળા આ ચાલી રોડ લીધો મોટા મંદિર,
 ગંજેરીએ કોડા લીધો વાત કરું જમને મંદિર.
 સીટીનો સીટકારો કરીને અખળાને અટકાવી છે,
 ખીસામાંથી નેહ બતાવી તુરત ત્યાં લલચાવી છે.

જીવનના સમગ્ર કાળે મારે અલગેલો મનમાં વસીયો,
 પગ લખી પહોંચાડું આને ધીરજ ધરે મનમાં રહીયો.
 પગ ખતાવે ભાગ ખીજમાં મંજરી વાંચે, છે ખાસ,
 વિચાર કરે ભાષણાલ અહીં પોતે વાંચે શું લખ્યું છે ખાસ,

સટાખાણ ભગાભાઈ.

મઝલ

જુઓ ભગાભાઈ બસવા બેઠા માત પીતાને શું કહે છે.
 પ દેશમાં જવું છે કમાવા આ મારે રોકે તું છે.
 હઠ છોડોને માતા મારી પીતાજીને કરે પ્રજ્ઞામ,
 પગ પકડીને નાંખું કુવામાં ધાડું કરે હું મારં કામ.
 છે મીલકત પીતાજીની ને કરે સખળી હું મારે હાથ,
 સટાને સોદો કરવાને જઈ નહિ હું ખાલી હાથ.
 બાબર ભાઈએ સટામાંથી બાર હજાર લીધા મારી,
 મથુરભાઈએ સટામાંથી સીત્તેર હજાર લીધા તારી.
 સોમાભાઈએ સેંકડો લીધા સટે ચઢીને ભેર કરે,
 ચતુરભાઈ તો મારે રૂપીયામાં ઘેર બેઠાં બુલતાન કરે.
 શું સટે શું સટે આને સટે ધણો મુંબઈમાં થાય,
 કોલાખાને બાબર બેચારે દીલ મારે કહું છે લલચાય.

પાંચ લાખની મિલકત મારી સદાથી નહિ, ડરવાને,
 ધરની પ્રિયાથી રજા લઇને આજ સટે હું ચઢવાને,
 માતા મનથી તો સમજી શું પુત્ર ચઢ્યો છે ચમડોળે.
 સમજીયો સમજે નહિ મારે હાથ હરી કું તારે ખોળે.
 બમાબાઇ ધરમાં આવીને પ્રિયાને કહેવા લાગ્યા,
 સટો કરવા જાવું છે મારે આપ રજા લેવા આવ્યા.
 માતપીતાને નાંખ્યાં મારી આવ્યો, છું પાસે તારી,
 મોજ કરીશું હવે આપણે સટામાં ગુલતાન કરી.
 ચરચર કંખી કહે પ્રેમદા જીલમ કર્યો શો તમે પતી,
 ઊંધી મતી સમજાવી કેણે આવી પડ્યા છો દુઃખમાં અતી.
 નાથ ન જાવા દઉં કું તમને છે મિલકત જે મારે હાથ,
 નવ ખૂટે ખાધેથી પ્યારા હોય નહિ જે રજા હાથ.
 ઘેર બેઠાં ગુલતાન કરીશું સટે કું નહિ ચઢવા દઉં,
 સટાનું મોં કાળું સમજી અરે કેમ કું ચઢવા દઉં.
 બમાબાઇએ બાપચુ ઠીકું અપશુકન આપો છો શું,
 મુરતમાં સટો છે ધાર્યો કેમ ના પાડો છો શું.
 છે દીલમાં ધાયું જે મારું કરવાનો ધરીને હાથ,
 નહિ પાછો પડવાનો પ્યારી ચલાવો કહાપણુ શું આમ.
 સ્ત્રીની છુદ્ધિ પુરજી ગણીને બમાબાઇ આગળ ચાલ્યા,
 સેર જાગરે સોદો કરવા રૂપીયા ખીસામાં બાલ્યા.

ભાવ જુએ છે બારી બારી સોદા કરવો છે સારા,
 દલાલને પકામાં રાખી રોર લીધા છે બેઠા સારા.
 પેલા રોરના પાંચ હજાર નફા આપી શકા માટે છે,
 લાલચમાં લગાડવા પોતે દલાલ ચકરે નાંખે છે.
 રોજરોજના બાવુ વધે છે બીજા બાર સામન લીધા,
 વેચી સધળા પેલા કરતાં બે લાખ સામન લીધા.
 નુકસાન ભેદ બમાબાઇ બડકયા હીમત રાખી છે સારા,
 પાંચ લાખનું પાણી કરીઉં આ શું બુદ્ધિની બલીદારી.
 બમાબાઇને વહાલ બતાવ્યું ખારીશી શું વદે વચન,
 પુત્રી કેસર વિક્રમ કરવી કરો વિચાર ધરીને મન.
 અફસોસ કરી અજળા શું કે છે નાશ મતી કયાં મદ છે બળી,
 ધીક જીવ્યું જણાવી જગમાં કયાં નફામાં જાણે છે બળી.
 અદિદા સમજ પોતે ચાલ્યા ચકરમબાઇ પાસે આગ્યા,
 ખારી પુત્રી કેસર મારી વિક્રમ કરવી/કહેવા લાગ્યા.
 જેનંદ ચકરમ બાઇ છે મોટે નામે પ્રખ્યાતી છે બળી,
 કન્યા વિક્રમ કામ કરવામાં નહિ કરતા પાછો ખસી.
 શિકાર આવેલો સારો સમજ બમાને કહેવા લાગ્યા,
 પુત્રી તારી શુભૈશ્વર સારી લાગ મળશે કહું મોં માગ્યા.
 બમાબાઇ-સાત હજારે સોપી દેવી બાળા બહાદુર મારે ધેર,
 કાઠ ખનાદમ પકડી લાવો આપું દલાલી પુરી ધેર.

એક બેરીસ્ટર બેંચેર જઈને પ્રેસે મુખજન લેતો પલો,
 નાણુક નખરારી લેવાને હિસાબ કરે નહિ પેસા તણે.
 ચક્રમભાષણે લાગું કંઈયું દલાલી પુરતી લેવી,
 વર અને કન્યા મળે પશુ કેમ અમારે મૂકી દેવી.
 દલાલીમાં દેડ હજારની કેશ લઈને ઉઠે છે,
 બેરીસ્ટર બગાભાષ સાથે થું આનંદથી ભૂંકે છે.
 હું સજો તું સસરો મારો કન્યા તારી મારે લેર,
 આનંદ મંગળ મારો ગીનો શોખ માણીશું આણી લેર.
 આ બગાભાષ અહીંયાં અટક્યા પ્રિયા રૂઢન કરવા લાગી,
 પ્યારી પુત્રી કેસર મારી માને થું પૂછવા લાગી.
 કેમ રૂઢો છો માતા મારી થું દુઃખ આઠ્યું છે આજે,
 જો ખતાવો નહિ મુજને તો પ્રાણુ તજીશ હું તે કાજે.
 માતા પુત્રીને થું કહે છે પિતા અભાગી કરમે તારા,
 ત્રિકયનો વિચાર કરવાથી જીડી હૃદય અગી નજારા.
 મેં સમજાવ્યો પીતા તારો કંથ કહ્યું માને નહિ જરા,
 તરછોડી ને મુજને આલ્યા લીલામ કરસા તુજને જાણા.
 સ્ત્રીલક્ષ્મ પાંચ લાખની જે મેંટી સગમારી સગામાં છે,
 હવે ખજનો પુત્રી જાણી અંધ બની લાગ્યા છે.
 ઝો વાલી ઝો કેસર મારી રૂઢન કર કરમે તારા,
 ધીકે જીવ્યું જણારો જમમાં લોક જોડો નખસ તારા,

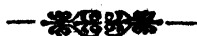
કેલે મોઢે રેવા લાગી દુખ માની લાગ્યે છે,
 પ્રભુ પ્રભુ એ પ્રભુ પ્યારા એ મુખથી ઉચ્ચરે છે.
 હાથ નેડીને અળગા અહીંયાં રહન કરી રહેવા લાગી,
 એ પીતા એ પીતા પ્યાના મતી આપની ક્યાં નાહી.
 કેલરને અહીં કહ પડ્યું છે કેલ મદદ આવીને કરે,
 પાછલી રાતના ચાર વાગ્યાનો ભાઈલાલ લખવા હીમત કરે.

જીવાનીમાં દીવાના મત બને ?

ઠવાણી

જીવનની તું ખરે અમને દીવાના તો બનાવે છે,
 કંઠકીત નામમાં નાખી અમોને શું બનાવે છે,
 બુલાવીને બનાવે છે અને અંતે રડાવે છે,
 હઠાના ચક્રે નાખી અમોને શું સતાવે છે,
 બતાવે આંખથી સાદું બગડે પ્રાણથી પ્યારું,
 અને રીઝલટ આખરમાં નીરાસાનું બતાવે છે,
 શીખાવે પાઠ ખોડાનો પ્રવીણ તેમાં બનાવે છે,
 ચઢાવીને પછડે છે અને આખર રડાવે છે.
 અરે તુજ શુભની મજલો પ્રગટ આ મેં કીધી આજે,
 રહી જે વીચને વળગી ચપ્પાડયો સ્વાદ તેં આજે,
 અમો પણ બાન બુલીને કહું પછળ પડ્યા તારી,
 ખરે સુખ સર્વમંતું બધી અમે દુખી થયા બારી,
 જીવાની કેદનો નીસો બનાવે મગજને મેલું,
 પછાડે આબણી મેદું કરાવે કામ શું મેલું,

મહાવીર નામનો કુંદો ચુપાવ્યા, વધુ સુતિયોનાં,
 ચાવીને ચાપાડ્યો છે રહ્યો જે સ્વાદ દુનિયાનો,
 જુવાની જોસમાં ચાલે મજા થું રંગમાં માને,
 લગાડે કાપ જે ખોટો પડે તુજ દંદને પાને,
 જુવાનીમાં બનો છેલ્લો વૃદ્ધાવસ્થમાં નથી સેલા,
 વીર્યું જે દુઃખ બહુ હાલે ખરે રસ્તા નથી સેલા,
 છાવીને કીધા બહેર બાપ્યા જે ગુણ મેં તારા,
 નચારે શ્રુષ્ટિને વળગી નયનની સામને પ્યારા,
 જુવાની થઈ નથી થાસે વટે વીરલા જમાનામાં,
 બરે અધા સમે પગલાં સમજ શો આ જમાનામાં,
 જુવાની ઝાંઝવાનું જગ કરે આકાશ ફળ આસા,
 જુવાનીના મહે ડોલી અપર કીલા રમે ખાસા,
 જુવાનીમાં લખ્યું મારું હૃદયને લાગરી પાકું,
 વહે જાણલાલ અંતરથી સાચવશે આ લખ્યું મારું,

તાજ વિનાનો રાજ તિલક.

બરે આ દેશનો પ્યારો હતો જે વીરશે હાલો,
 મર્યો આ દેશને ત્યાગી હતો જે વીરશે હાલો,
 સદન સંકટ ધણું કીધાં સુખો રાનપે નહિ દીઠાં,
 ક્યારી આ દેશનાં કામે હતો જે વીરશે હાલો,
 ક્યારી બહુ દેશ છે બારી પુરાતન જે બતાવ્યું છે,
 પ્રજાને પ્રિય કરનારો હતો જે વીરશે હાલો,

મોક્ષો મામનો હજી પ્રાપ્તી ના

કર્મો છે સર્ગના સાથી હતો જે વીરલો.
 ગયું આ રત્ન જે વારે જે નહિ ચેા તે વાર,
 પરાયું શ્રેય કરનારો હતો જે વીરલો કાલો,
 જ્યોતે ને મેલ જાણીને વસેલો મોજથી ચેાતે,
 ખતાવું હું કાળી આજે હતો જે વીરલો કાલો,
 દેવોએ કાપે શો કીધો જીવન આ દેશમાં દીધો,
 રક્ષણતા તાજને છોડ્યું હતો જે વીરલો કાલો,
 વીરોમી તાજનો માલીક દેરી ઉત્તમ થશે ક્યારે,
 શુરાને સોડમાં દીધો હતો જે વીરલો કાલો,
 પ્રજા આ તાજનો માલીક તોફાને ક્યાં ચડાવ્યો છે,
 મૂક્યા અદ્ધસે સર્મા અમને હતો જે વીરલો કાલો,
 અખાડ્યો સ્વાદ સત્યોનો અમેને પાદ આવે છે,
 માંધીનો સંગ કરનારો હતો જે વીરલો કાલો,
 સીટી મુઝઈ તણી બારે દરોવાની લેર ત્યાં આવે,
 સ્ત્રી ચોપાટીને આજે હતો જે વીરલો કાલો,
 હામી આ હાંકડો તેની નીકળું કર પડી આજે,
 દેવીનું દુઃખ કરનારો હતો જે વીરલો કાલો,
 ખરો આ દેશ વીરોથી જાજ જમવાનને બારી,
 હજારો વીરો જાજે રિનંતી એજ છે ખરી,
 ગયા સર્ગે મૂકી અડધે દેરી રહેને કહું પડખે,
 સેરક જાઈ કાલ જવાવે છે હતો જે વીરલો કાલો.

વાંજનો સંકેશો

ભ્રમીન, સ્વધર્મભિમાન વગરનું

જીવન-યુગ્મ

ય પ્રભાના સંસર્જથી અને વિદ્યાવિત્તી બનાવટનો મા
આપણે જેમ જેમ વાપરતા થયા તેમ તેમ આપણે ધર્મ
અને કર્મબદ્ધ થયા આપણું સ્વઆત્મ, સ્વધર્મ અને સ્વ-
દેશાભિમાન નષ્ટ થયું. જ્યાં ત્યાં આપણે અવાજ
નગાસ માં તતુડીના જેવો સંભળાય છે. આ
શરમાવનારી દસામાંથી મુક્ત થઈ

સ્વતંત્રતા મેળવવા માટે

આપણે જેમ અને તેમ નહીં પરંતુ ખરા હૃદયથી જરા તરા
સારી નરસી વસ્તુઓ હોય તો પણ આપણાજ દેશમાં
બનેલી વસ્તુઓ વાપરવી બેઠીએ

ત્યારે સ્વદેસી સુમધ સાહિત્ય કયાંથી ખરીદશો ?

દરેક ભાતના, તેલો, અપરો, કેશર, કસ્તુરી, અંબર, ખરાશ,
જનોઈ, માળા, કંઠી, ધુપ, કેવડી કાઠો, દરેક ભાતની અગર-
બત્તી, સોના ચાંદીના સાવા વરખ, ધુપેલ તથા કપડામાં
સુખાના વાના, સુરત વિલાસ કંકુની ડબીઓ અને ચોખ્ખા
ધુપેલ તેલના વેપારી.

સરૈયા પ્રધર્સ જૈની બરાનપુરી ભાગોળ-સુરત

